

Tervisega seotud teemad SHARE ankeedis

Kati Karelson

TAI tervisestatistika osakond

22.10.2013

Teemad

- ■ Objektiivne ja enesehinnaguline tervises seisund
  - ■ sh lapsepõlves
- Tervises seisund ja tegevuspiirangute olemasolu
- Emotsionaalne enesetunne ja kognitiivne võimekus
- Tervisekäitumine
- Tervishoiuteenuste ja ravimite kasutamine
- Tasustatud töö tegemine ja tervises seisund
- Isikuhooldus ja eluase
- Eestis alates 5. lainest info surnud partneri tervise kohta tema viimasel eluaastal

Ühe uuringulaine raames sündmusloolist analüüsi (aasta ja kuu täpsusega) võimaldavad andmed on slaididel tähistatud teise värviga

Terviseseisund

- Enesehinnaguline terviseseisund ja sümptomid
  - suurepärase - halb (nn USA terviseuuringute 5-palline skaala, ei sobi võrdlemiseks näiteks Eesti Terviseuuringu või EU-SILC andmetega)
  - Krooniliste, pikaajaliste terviseprobleemide olemasolu
  - Igapäevategevusi piiravate terviseprobleemide olemasolu
  - Sümptomid (kurnatus, teadvusekaotused, kukkumised)
  - Enesehinnaguline terviseseisund lapsepõlves (vanuses 0-15 aastat)
- Objektiivne füüsilise tervise seisund
  - 20 diagnoosi - arsti poolt kinnitatud diagnoosid
  - Hambatervis
  - Valud keha erinevates piirkondades
  - Lapsepõlves põetud haigused
  - 3 TESTI: kopsumaht, käe haarde tugevus, toolilt tõusmise kiirus
- Hinnang vanemate terviseseisundile
  - Küsitluse ajal elus olevate vanemate tervis (suurepärase - halb)

Terviseseisund ja tegevuspiirangud

- ■ Mõõtmisinstrumendid: ADL ja IADL
(*activities of daily living, instrumental activities of daily living*)
- ■ Aluseks Rahvusvahelisel funktsioneerimisvõime, vaeguste ja tervise klassifikatsioon (RFK/ICF)
- Enesehooldusega seotud igapäevategevused
- Liikumiseiga seotud igapäevategevused
- Kognitiivsete funktsioonidega seotud igapäevategevused
- Nägemine ja kuulmine

Emotsionaalne enesetunne ja kognitiivne võimekus

■ **Emotsionaalne enesetunne**

- Emotsionaalne enesetunne viimase 4 nädala jooksul
- Depressiooni hindamiseks kasutati instrumenti EURO-D (CES-D)

■ **Kognitiivne võimekus**

- Hinnangud lugemis- ja kirjutamisoskusele, mälule
- Mälu- ja arvutusoskuste TESTID: sõnade meeldejätmise ja kordamine, loomade nimed 1 minuti jooksul, arvutusülesanded

Tervisekäitumine

- Kehamassiindeks
  - Kehakaal ja pikkus (vastaja öeldul põhinevad)
  - Kehakaalu muutus viimase 12, 24 kuu jooksul
- Füüsiline aktiivsus
  - Tugev ja mõõdukas füüsiline aktiivsus
- Toitumine
  - Piimatooted, liha ja kala, puu- ja köögiviljad, oad-herned-läätsed-munad-pähklid-seemned
  - Tarbimise sagedus tavalisel nädalal
- Suitsetamine
  - **Staaž, suitsetamisest loobumiste arv ja viimase loobumise aeg**
- Alkoholi tarbimine
  - Tarbimise sagedus ja kogused viimase 3 kuu jooksul

Tervishoiuteenuste ja ravimite kasutamine

- ■ Ravikindlustuse olemasolu
- ■ Tervishoiuteenused - viimased 12 kuud
  - ■ Arstiabi, sh hambaarstiabi ja haiglaravi kasutamine, kättesaadavus ja kulud
  - ■ Taastusravi kasutamine ja kulud
- ■ Ravimite kasutamine - vähemalt kord nädalas
  - ■ 16 terviseprobleemi

Tasustatud töö tegemine ja terviseseisund

- Tasustatava töö tegemist piiravate terviseprobleemide olemasolu

- Tervise tõttu töölt puudunud päevad viimase 12 kuu jooksul
- Hinnang võimalusele jääda enne ettenähtud aega pensionile terviseseisundist tulenevate piirangute tõttu

Isikuhooldus ja kohandatud eluase

■ Isikuhooldus - viimased 12 kuud

- Füüsiliste, vaimsete emotsionaalsete või mäluprobleemide tõttu abi saamine igapäevategevustes
- Ei küsita lühiajalisest haigestumise tõttu tekkinud abivajaduse kohta

■ Eluase

- Kas kodu on kohandatud füüsilise puude või terviseprobleemidega inimesele iseseisvaks hakkamasaamiseks

TULEVIK

Kui suur on võimalus, et te elate
75, 80, 85, ..., 120 aasta vanuseks?

Elulõpuintervjuu: surnud elukaaslase tervis tema viimasel eluaastal

- Peamine surmapõhjus
- Surma koht
- Haigusperioodi pikkus enne surma
- Mäluprobleemide ja tegevuspiirangute esinemine
- Arstiabi, haiglaravi, hooldusteenuste, abivahendite kasutamine elu viimasel 12 kuul
- Haiglas ja hospiitsis veedetud aeg surma-aastal

Ideid analüüsiks

- Terviseseisundi muutumine ajas ja seda mõjutavad tegurid (longituudne andmestik!)
- Küsitlusuuringu andmete linkimine admin. andmebaasidega:
  - Elulõpuintervjuu andmed vs Surma põhjuste registri andmed
  - Objektiivne/subjektiivne terviseseisund vs töövõimetus/puue Sotsiaalkindlustusameti andmetel
  - Objektiivne/subjektiivne terviseseisund, arstiabi kasutamine ja haigushüvitised Haigekassa andmetel
- Objektiivse ja subjektiivse terviseseisundi seosed
- Objektiivne/subjektiivne terviseseisund ja selle mõju aktiivsusele tööturul
- Majanduslikud tingimused/teised elutingimused - mõju vanemas eas kujunenud terviseseisundile
- ...